Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kooste THL:n asiantuntija-arvioista 2026

- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella: Alueellinen asiantuntija-arvio, syksy 2026
- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Suomessa: Valtakunnallinen asiantuntija-arvio, syksy 2026

Taustaa

- Osana valtakunnallista ohjausta THL:n tehtävänä on laatia vuosittain asiantuntija-arviot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä hyvinvointialueittain, yhteistyöalueittain ja valtakunnallisesti (sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 30 §)
- Syksyn 2026 asiantuntija-arvio sisältää katsauksen hyvinvointialueiden toimintaympäristön ja väestön palvelutarpeen muutoksiin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ja talouden nykytilaan ja kehitykseen.
- THL:n asiantuntija-arviot muodostavat perustan sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain laatimalle valtakunnalliselle selvitykselle sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta ja rahoituksen tason riittävyydestä.
- Uudet arviot julkaistiin marraskuussa 2026.

Asiantuntija-arvioissa huomioitavaa

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Asiantuntija-arvioihin ja tähän koosteeseen liittyy tekijöitä, jotka on hyvä huomioida niitä lukiessa.

1. Pohteen kustannusrakenne
   - Pohteen kustannusrakenne poikkeaa osin muista yliopistosairaalahyvinvointialueista. Esimerkiksi geriatrian kokonaisuus on Pohteella erikoissairaanhoitoa, kun muilla hyvinvointialuilla se kuuluu pääasiassa osaksi perusterveydenhuoltoa tai vastaavaa toimintaa samassa mittakaavassa ei ole. Osalla hyvinvointialuista psykogeriatria kuuluu osaksi psykiatrista erikoissairaanhoitoa. Samoista syistä johtuen vastaavasti Pohteen perusterveydenhuollon kustannukset saattavat näyttää pienemmiltä muihin alueisiin ja maan keskiarvoihin verrattuna.
2. Tarvekertoimien muodostuminen
   - THL:n arvioissa esitettävien tarvekertoimien tietopohja on päivittynyt 22.6.2026 ja Pohteella on tehty uusia lähetyksiä heinä-elokuussa (pitkäaikaisdiagnooseja ja Eskon ja LC tiedontoimitusten uudet ajot) diagnoosien korjausprosessin valmistuttua. THL:stä annettiin aikaraja toimittaa 2025 diagnoositietoja 31.8.2026 saakka, joten uusien laskentojen myötä kerroin saattaa muuttua tietojen tarkentuessa. Näin myös muilla alueilla.
   - Merkittävin tietolähde suurimmassa osassa sairausluokkia oli Pohteella 2025 tarvekertoimessa ”Terveyshilmo-käynnit”, ei pitkäaikaisdiagnoosit (THL)
   - Tarvekerroin on suhteellinen mittari, jossa jokaisen alueen ennustettu asukaskohtainen tarve suhteutetaan koko maan keskimääräiseen tarpeeseen. Jos muiden aluiden tarve tai rekisteriaineistojen kattavuus kasvaa Pohdetta nopeammin, Pohteen kerroin laskee vaikka todellinen palvelutarve ei vähene.
3. Erikoissairaanhoidon kustannukset
   - Huomioitavaa Pohteen erikoissairaanhoidon kustannuksia tarkasteltaessa on, että Pohteella erikoissairaanhoidon kustannuksiin vaikuttaa mm. edellä mainittu kustannusrakenne. Tällä hetkellä erityisesti uuden sairaalan käyttöönotto ja myös tietojärjestelmien uudistamiseen liittyvät kustannukset nostavat kustannustasoa.

Keskeisiä nostoja asiantuntija-arvioista:

Pohteella uudistukset ovat edenneet

– Palvelujärjestelmän uudistaminen näkyy jo toiminnassa ja tuloksissa

Rakenteet ja toimintamallit

- Strategian ja sote-järjestämissuunnitelman toimeenpano eteni vuonna 2025 pääosin suunnitellusti.
- Palvelurakennetta, palveluverkkoa ja johtamisrakenteita on uudistettu.
- Omaa palvelutuotantoa sekä digitaalisia ja liikkuvia palveluja on vahvistettu.
- Esko–Saga-tietojärjestelmäkokonaisuus luo aiempaa paremmat edellytykset yhtenäiselle seurannalle ja tiedolla johtamiselle.

Henkilöstö, palvelujen saatavuus ja talous

- Henkilöstön saatavuus parani kokonaisuutena, lähtövaihtuvuus pieneni ja vuokratyövoiman kustannukset laskivat yli kolmanneksen.
- Erikoissairaanhoidon hoitojonot lyhenivät merkittävästi.
- Psykiatriseen erikoissairaanhoitoon pääsy parani.
- Vuoden 2025 tulos oli 57 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Pohteella on edetty rakenteiden uudistamisesta käytännön toimeenpanoon. Myönteinen kehitys näkyy erityisesti henkilöstön saatavuudessa, tietojärjestelmien yhtenäistämisessä ja erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyssä.

Keskeisiä nostoja asiantuntija-arvioista:

Kehittämisen painopisteitä Pohteelle

– Uudistukset näkymään kustannusvaikuttavuutena ja yhdenvertaisina palveluina

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

1. Lasten, nuorten ja perheiden varhainen tuki

- Ehkäisevien palvelujen ja perustason mielenterveyspalvelujen vahvistaminen.
- Opiskeluhuollon lääkäri- ja psykologipalvelujen saatavuuden parantaminen.
- Lastensuojelun määräaikojen ja riittävän henkilöstön varmistaminen.

2. Hoidon jatkuvuuden vahvistaminen perustasolla

- Omalääkäri-, omahoitaja- ja omatiimimallien vakiinnuttaminen.
- Toteutuneen hoidon jatkuvuuden vahvistaminen, erityisesti monisairaiden potilaiden hoitajakäynneillä.
- Vaikutusten seuranta päivystyskäynteihin ja erikoissairaanhoidon käyttöön.

3. Erikoissairaanhoidon kustannusvaikuttavuus

- Saavutetun hoitoonpääsyn pysyvyyden varmistaminen.
- Jonojen hallinnan kustannusten ja kestävyyden seuranta.
- Perus- ja erityistason työnjaon kehittäminen.
- YTA-yhteistyön hyödyntäminen sairaalaverkon ja työnjaon kehittämisessä.

4. Palvelurakenne ja tiedolla johtaminen

- Kotiin vietävien palvelujen ja yhteisöllisen asumisen vahvistaminen.
- Korvaavien palvelujen varmistaminen palvelurakenteen muuttuessa.
- Tiedon laadun, kattavuuden ja hyödyntämisen vahvistaminen.
- Toiminnan, talouden, saatavuuden ja vaikuttavuuden tarkastelu yhtenä kokonaisuutena.

Pohteen haaste ei ole ensisijaisesti palvelutarpeeseen suhteutettu kokonaiskustannustaso. Ratkaisevaa on, saadaanko käynnissä olevat uudistukset näkymään kustannusten kasvun hidastumisena, perustason vahvistumisena ja asiakkaiden yhdenvertaisina palveluina.

Keskeisiä nostoja asiantuntija-arvioista:

Pohde yliopistosairaala-alueiden vertailussa

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

– **Kokonaiskustannukset vastaavat palvelutarvetta, mutta kustannusten kasvuvauhti ja erikoissairaanhoito haastavat**

Vahvuudet suhteessa vertailualueisiin

- Pohteen palvelutarpeeseen suhteutetut kokonaiskustannukset olivat indeksillä 0,99 lähellä maan keskitasoa.
- Pohteen yhteenlaskettu päivystyskäyntien määrä, noin 707 käyntiä 1 000 asukasta kohden, oli alle Manner-Suomen keskitason, noin 761 käyntiä.
- Päivystyskäyntejä oli Pohteella vähemmän kuin Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjois-Savossa.
- Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy oli Pohteella vertailuajankohtana erittäin hyvällä tasolla.

Haasteet suhteessa vertailualueisiin

- Pohteen asukaskohtaiset sote-nettokustannukset kasvoivat vuosina 2023–2025 6,6 %, kun kasvu oli Manner-Suomessa 3,3 %.
- Vuonna 2025 Pohteen kustannukset kasvoivat 3,7 %, toiseksi eniten hyvinvointialueista.
- Somaattisen erikoissairaanhoidon kustannukset olivat Pohteella 13 % maan keskitason yläpuolella.
- Erikoissairaanhoidon tarvevakioitu kustannusindeksi oli 1,18, eli maan suurimpien joukossa.

Pohteen kokonaiskustannustaso ei ole palvelutarpeeseen nähden korkea.

Keskeinen haaste on kustannusten nopea kasvu ja erityisesti somaattisen erikoissairaanhoidon kustannusvaikuttavuus.

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Valtakunnallisen asiantuntija-arvion keskeisimpiä johtopäätöksiä ja esitettyjä huomiota

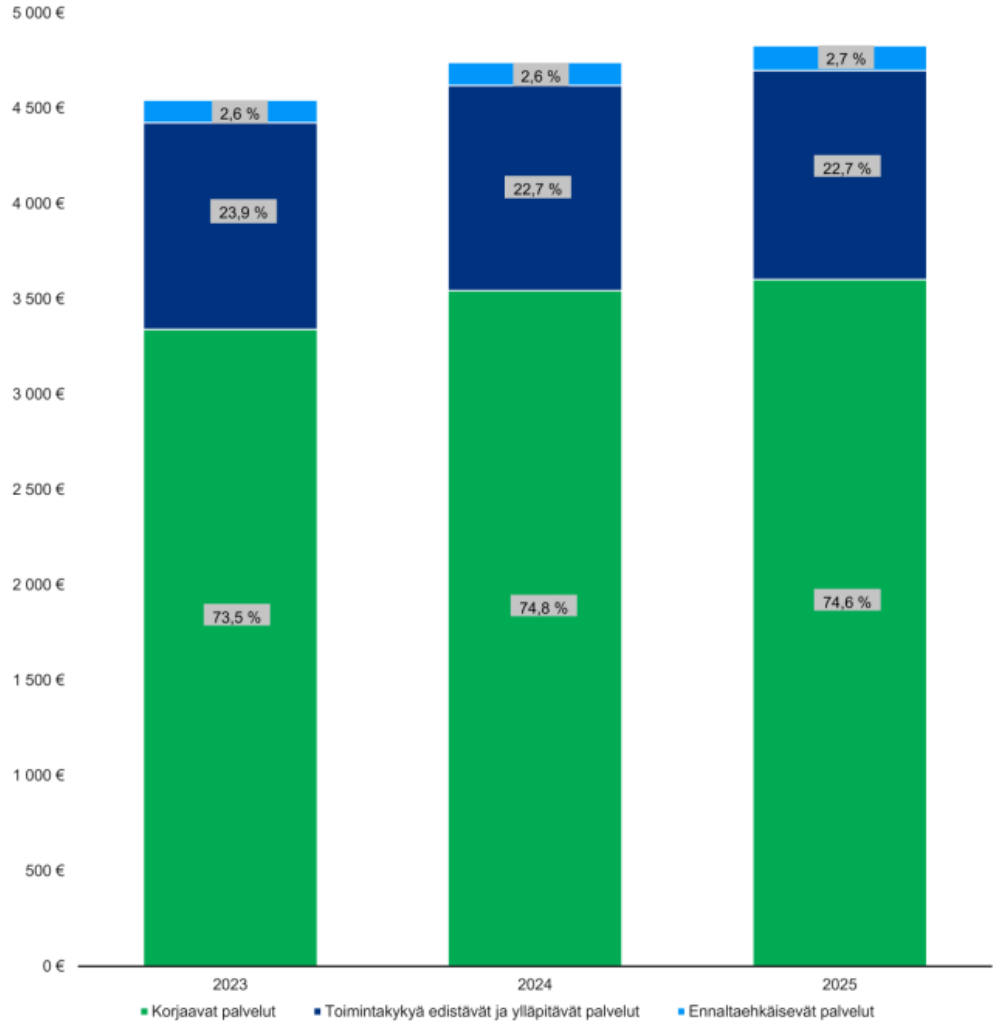

Asiantuntija-arvion johtopäätökset valtakunnallisesti

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

- Alueet eriytyvät entistä vahvemmin
  - *Väestön ikärakenne, sairastavuus ja työkyvyttömyys vaihtelevat huomattavasti alueittain ja heijastuvat palvelutarpeisiin.*
- Ehkäisevän toiminnan uudistaminen ei pysy kasvavien palvelutarpeiden tahdissa
  - *Palvelujärjestelmän voimavarat kohdistuvat edelleen pääosin korjaaviin palveluihin. Ehkäisevän työn vahvistaminen edellyttää tietoista resurssien ja toimintamallien muutosta.*
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelutarve kasvaa nopeammin kuin perustason palvelut vahvistuvat
- Työikäisten heikentynyt sosioekonominen tilanne lisännyt palvelutarvetta
- Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelujen rakenteellinen uudistaminen jatkuu
- Vammaispalvelujen järjestämistä haastaa uuden lain toimeenpano
- Iäkkäiden palvelurakenteen muutos edellyttää riittävää tukea kotona

Sosiaali- ja terveydenhuollon asukaskohtaisten nettokäyttö-kustannusten jakautuminen ennaltaehkäiseviin, toimintakykyä edistäviin ja ylläpitäviin sekä korjaaviin palveluihin vuosina 2023-2025

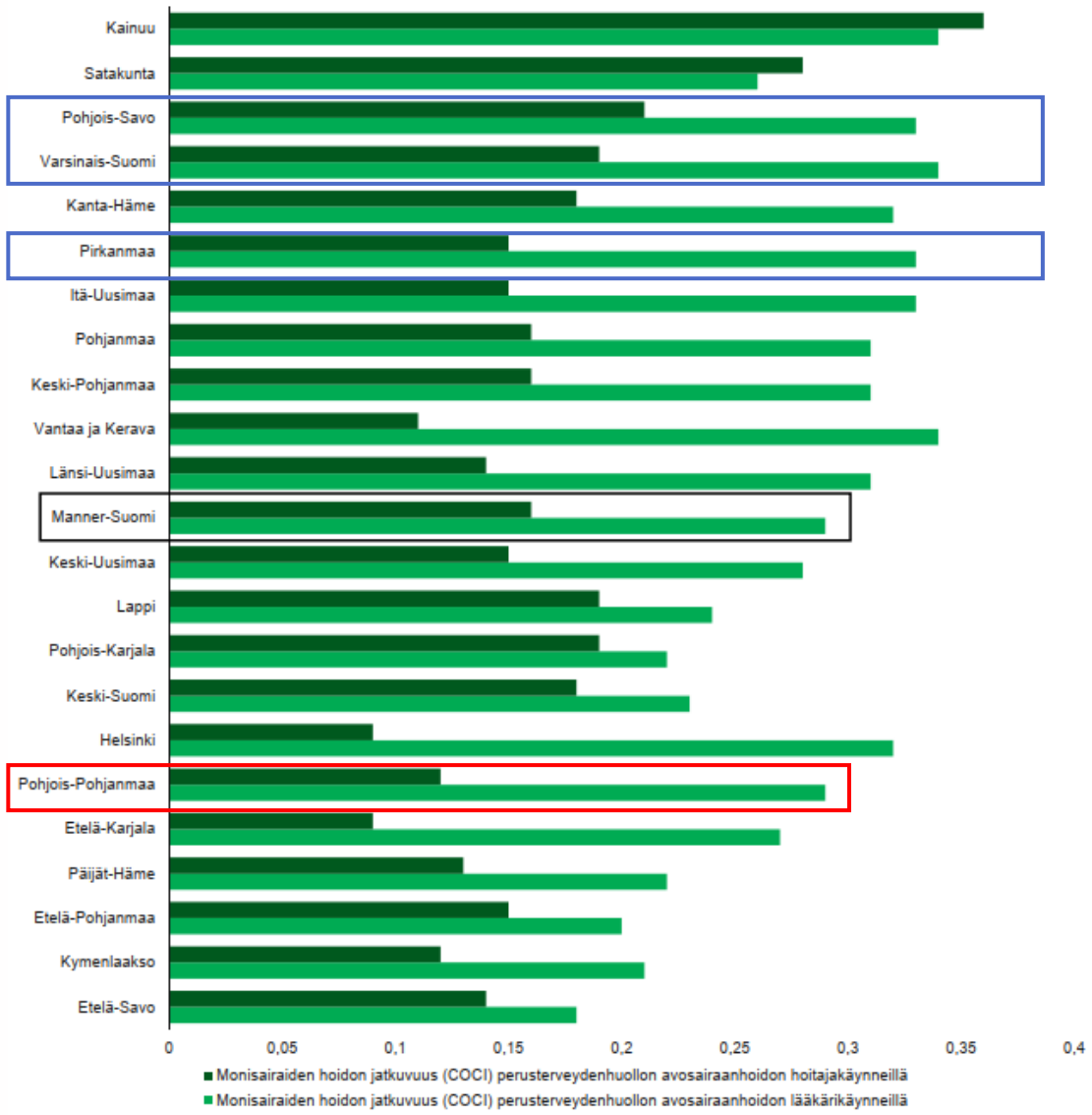

Asiantuntija-arvion johtopäätökset valtakunnallisesti

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

- Perusterveydenhuollossa hoitoon pääsy pääosin toteutuu, jatkuvuudessa paljon parannettavaa
  - *Jatkuvuutta vaikeuttavat lääkärivaje ja vuokratyövoiman käyttö, henkilöstön vaihtuvuus sekä se, ettei asiointi aina ohjaudu omalle ammattilaiselle.*
- Erikoissairaanhoidon saatavuuden ja kustannusvaikuttavuuden parantaminen vaativat rohkeutta uusiin ratkaisuihin
  - *THL korostaa sairaalaverkon tarkastelua kansallisena ja YTA-tason kokonaisuutena sekä hyvinvointialuerajat ylittäviä työnjako- ja palveluverkkoratkaisuja.*
- Palveluverkkojen uudistaminen on vielä kesken

Monisairaiden hoidon jatkuvuus perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitaja- ja lääkärikäynneillä vuonna 2025

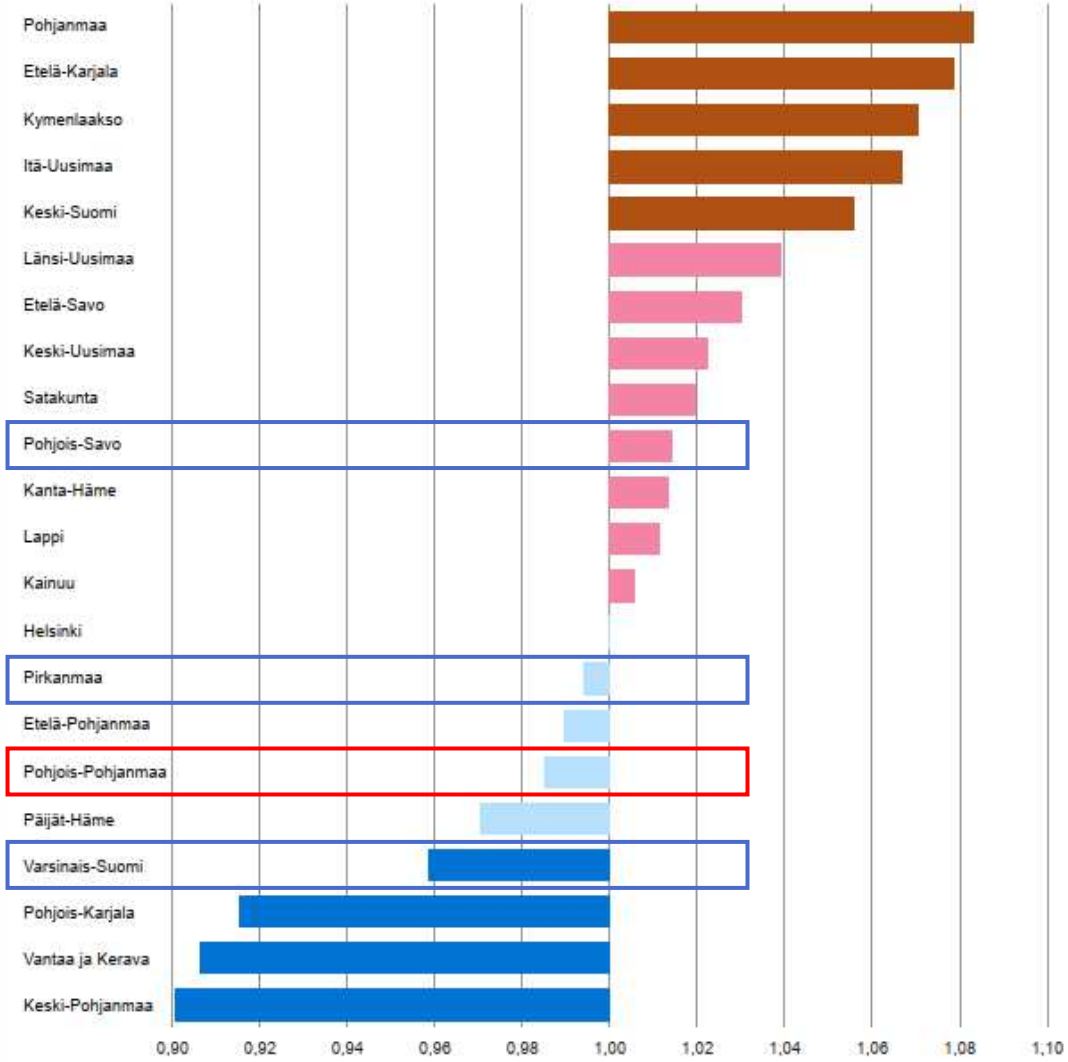

Asiantuntija-arvion johtopäätökset valtakunnallisesti

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

- Hyvinvointialueiden talouden kehitysnäkymät voimakkaasti eriytyneet
  - *Kokonaisuutena myönteinen talouskehitys peittää alleen huomattavia alueellisia eroja taloudellisessa kestävyydessä ja palvelujärjestelmän uudistamisen edellytyksissä.*
- Sote-kustannusten kasvua onnistuttu hidastamaan palvelutarpeiden kasvupaineista huolimatta
  - *Vuonna 2025 asukaskohtaisten sote-kustannusten kasvu hidastui koko maassa 0,9 prosenttiin.*
- Taloudellisten toimintaedellytysten eriytyminen vaarantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta
- Tiedolla johtamisen edellytyksiä vahvistettava tietopohjan laatua ja kattavuutta kehittämällä
  - *Erityisesti sosiaalihuollon tietopohjan puutteet vaikeuttavat palvelutarpeiden tunnistamista, palvelujen kohdentamista ja vaikuttavuuden arviointia.*
- Jatkuvat muutosneuvottelut ovat kuormittaneet henkilöstön työhyvinvointia

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeeseen suhteutetut kustannukset 2025

Asiantuntija-arviossa esitetyt suositukset valtakunnallisesti

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Väestö, palvelutarve ja toimintaympäristö

Alueet

- varmistavat korvaavien palvelujen valmiuden palveluverkon muutoksissa, sovittavat eri palvelukanavat sujuvaksi kokonaisuudeksi ja seuraavat muutosten vaikutuksia palvelujen saatavuuteen, vaikuttavuuteen ja kustannuksiin.
- varmistavat palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden ja saavutettavuuden eri väestö-, kulttuuri- ja kieliryhmissä.
- vahvistavat henkilöstösuunnittelua ennakoimalla palvelu- ja osaamistarpeita sekä eläköitymistä, ja tukevat henkilöstön saatavuutta, pysyvyyttä ja työkykyä.
- edistävät tekoälyn käyttöönottoa ja varmistavat siinä tietojen laadun, henkilöstön osaamisen ja riskienhallinnan.

Sote-palvelujen nykytila ja kehitys

Alueet

- turvaavat resurssit ennaltaehkäisevien toimien ja lasten ja nuorten mielenterveyden varhaisen tuen pitkäjänteiseen vahvistamiseen, vaikutusten arviointiin sekä terapiatakuun toteutumiseen.
- varmistavat työikäisten sosiaalipalvelujen oikea-aikaisen ja yhdenvertaisen saatavuuden sekä riittävät resurssit paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden monialaiseen tukeen.
- syventävät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä perus- ja erityistason integraatiota yhtenäisten palvelukokonaisuuksien vahvistamiseksi ja palvelujen painopisteen siirtämiseksi perustasolle.
- varmistavat riittävät resurssit uuden vammaispalvelulain mukaisiin palvelutarpeen arviointeihin ja palvelupäätösten laadintaan.
- vahvistavat väestön ikääntymiseen varautumista ja palvelutarpeiden muutosten ennakointia sekä jatkavat palvelurakenteen uudistamista turvaten palvelujen tarpeenmukaisen saatavuuden ja riittävyyden.
- vahvistavat avosairaanhoidon palvelujen saatavuutta ja hoidon jatkuvuutta vakiinnuttamalla omalääkäri-, omahoitaja- ja tiimimalleja sekä varmistamalla hoitovastuun toteutumisen palvelukanavasta ja tuotantotavasta riippumatta.
- uudistavat erikoissairaanhoidon sairaalaverkkoa kansallisessa ja YTA-yhteistyössä kustannusvaikuttavuuden parantamiseksi sekä henkilöstön riittävyyden ja osaamisen turvaamiseksi.

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohteen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen asiantuntija-arvion keskeisimpiä johtopäätöksiä ja esitettyjä huomiota

Asiantuntija-arvion johtopäätöksiä

- Ikärakenteen kehitys edellyttää kykyä vastata sekä nuorten että iäkkäiden tarpeisiin
- Keskittynyt väestö ja laaja alue haastavat palvelujen yhdenvertaisuutta
- Strategian ja järjestämissuunnitelman toimeenpano eteni
- Ylijäämäisestä tuloksesta uusiin sopeutustoimiin
- Uuden yliopistosairaalan rakentaminen lisäsi kustannuksia
- Henkilöstöpula vaikeutti palvelujen järjestämistä
- Tietojärjestelmien yhtenäistäminen vahvistaa tietojohtamista

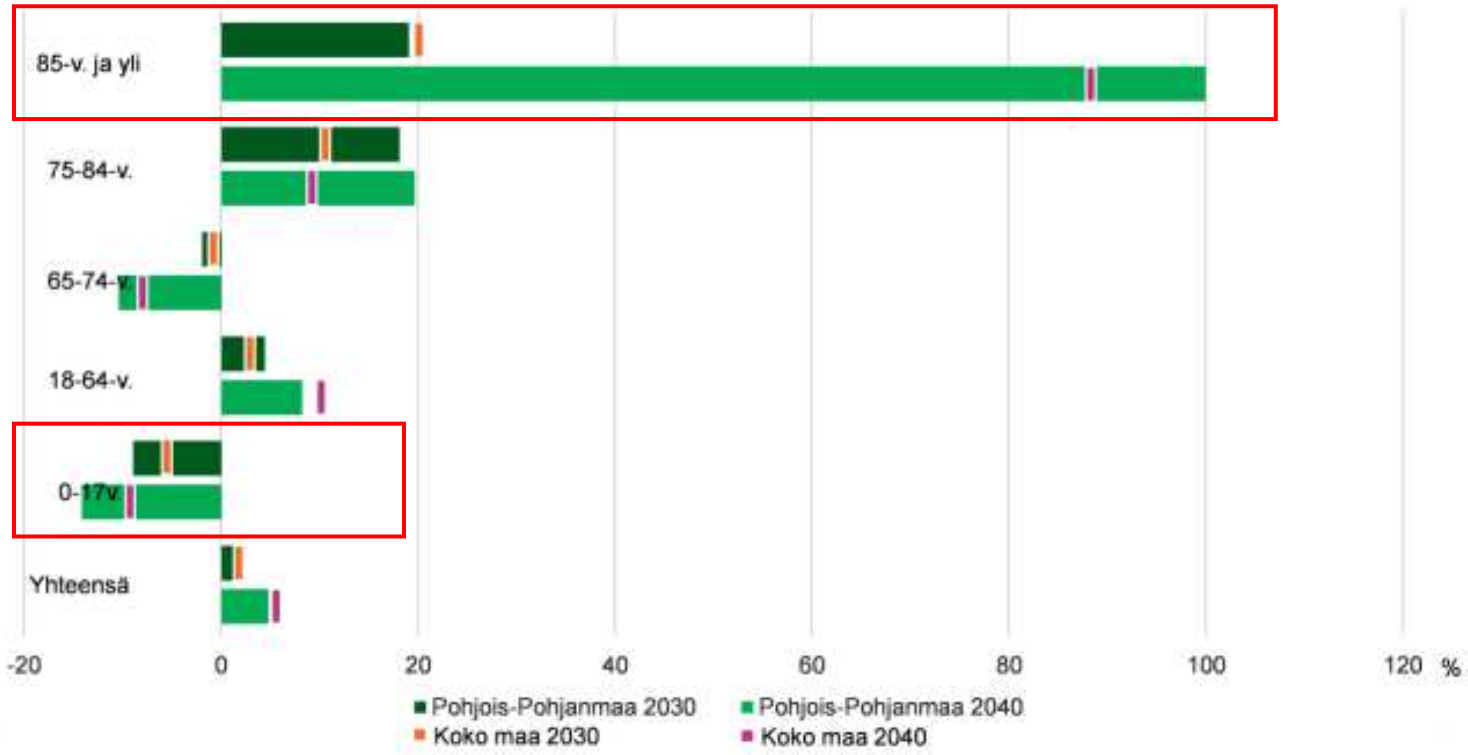
Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Väestö, palvelutarve ja toimintaympäristö

Väestö

- Lasten ja nuorten osuus väestöstä on maan kärkeä ja syntyvyys selvästi maan keskiarvoa suurempi. Väkiluvun ennustetaan kasvavan lähes 5 % vuoteen 2040 mennessä. Lasten ja nuorten osuus pienenee, 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa.
- Iäkkäiden palvelutarve kasvaa 75 ja 85 vuotta täyttäneiden määrän lisääntyessä. Lasten ja nuorten palvelutarve voi pienentyä heidän määränsä vähentyessä, mutta sosioekonomisten riskien kasvu saattaa vaikuttaa vastakkaiseen suuntaan.

Eri ikäryhmiin kuuluvan väestön määrän muutos vuosina 2025–2030 ja 2025–2040 hyvinvointialueella ja koko maassa väestöennusteen mukaan, %

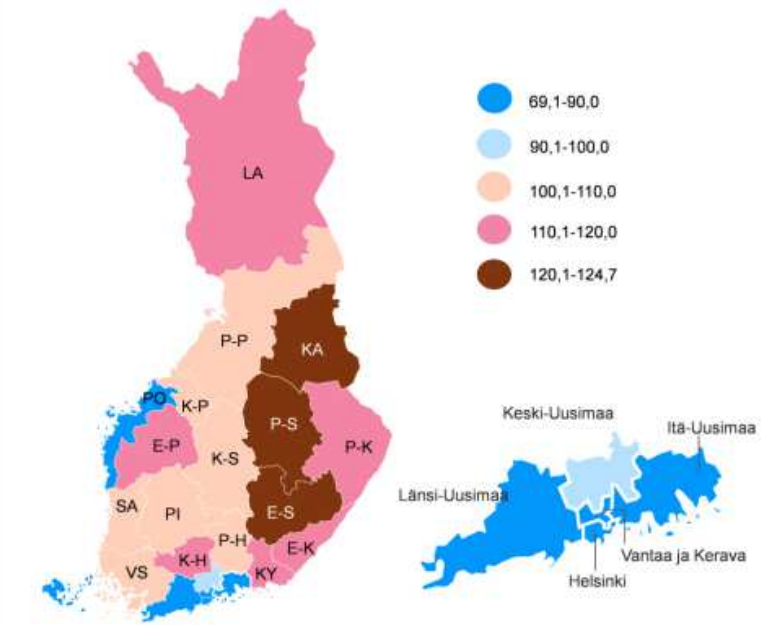

Palvelutarve

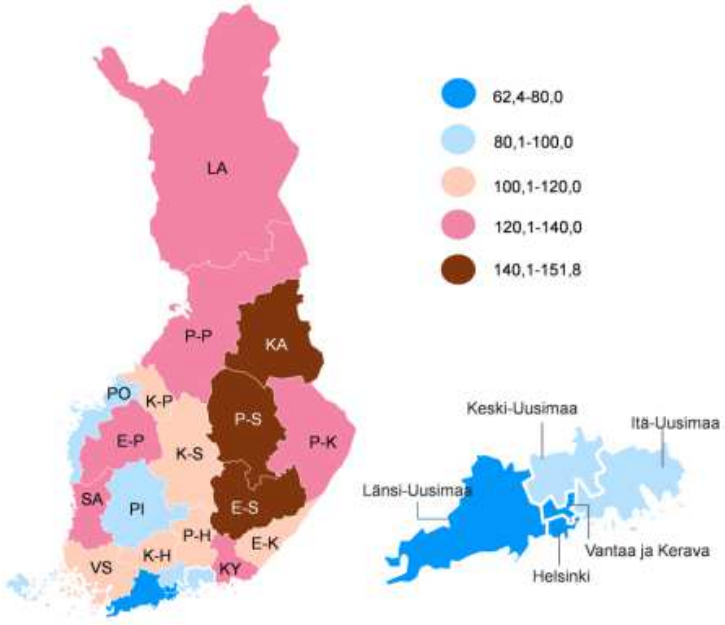
Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

- Työttömyys ja nuorisotyöttömyys lisääntyivät vuonna 2025 ja jatkoivat kasvuaan alkuvuonna 2026. Työttömiä nuoria on alueella suhteellisesti enemmän kuin maassa keskimäärin, mikä voi lisätä syrjäytymisriskiä ja nuorten sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen tarvetta.
- Sairastavuus ja työkyvyttömyys on yleisempää kuin maassa keskimäärin.

Ikävakioimaton sairastavuusindeksi vuonna 2024

Ikävakioimaton työkyvyttömyysindeksi ajanjaksolta 2022–2024

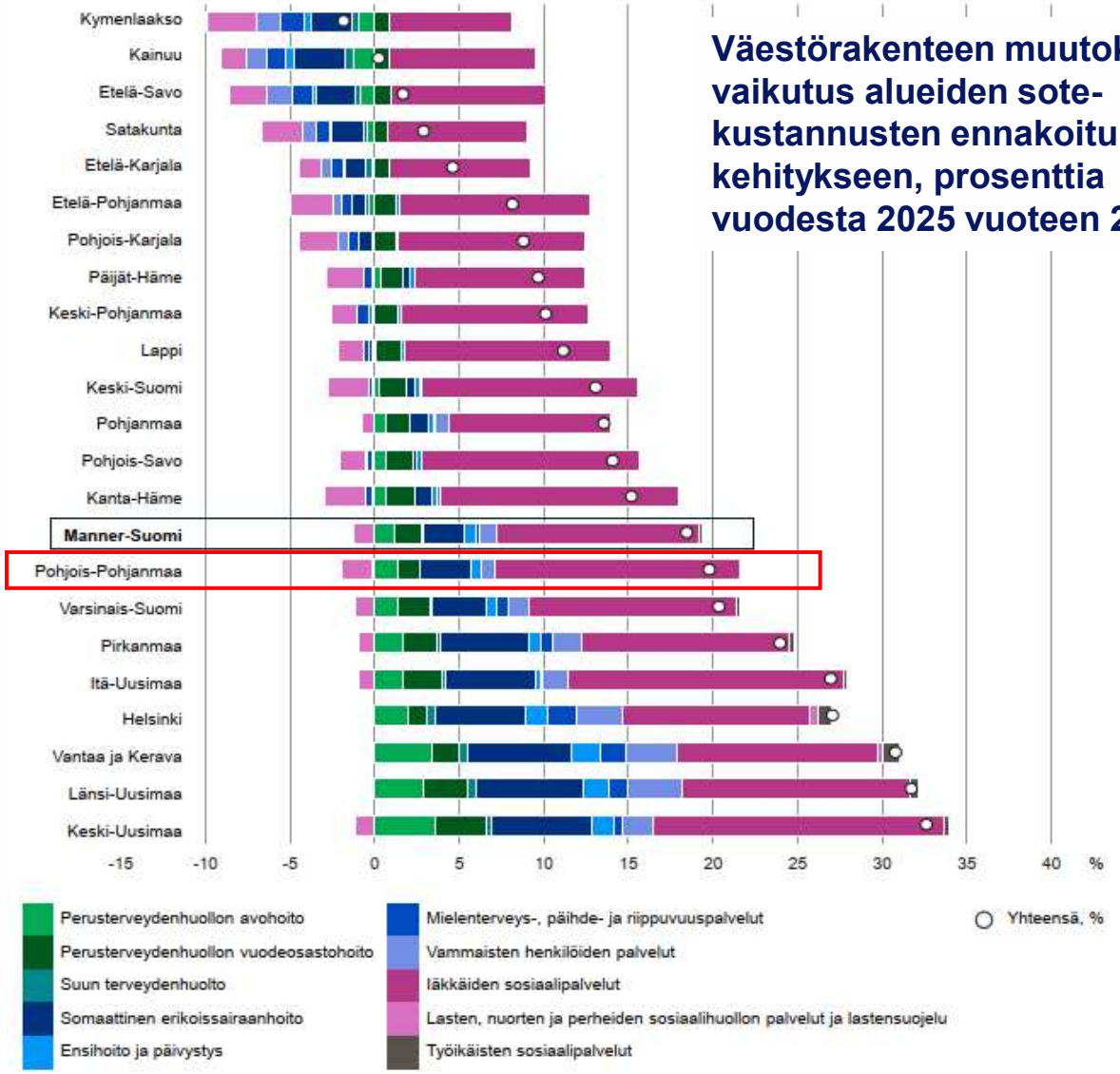
Digitaaliset palvelut

- **Digitaalinen sote-keskus on laajentunut lähes koko hyvinvointialueelle.**
  Ainoastaan Siikalatvaa lukuun ottamatta. Siikalatvan palvelut siirtyvät Pohteen omaksi toiminnaksi 1.1.2027.
- **Palveluvalikoima ei vielä ole yhtenäinen koko alueella.**
- **Yhteinen sähköinen ajanvaraus otetaan vaiheittain käyttöön kaikissa palveluissa.**
- **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen digitaaliselle palvelutarjottimelle on koottu Pohteen lisäksi kuntien, järjestöjen ja seurakuntien palveluja**.
- **Etäkotihoito näyttäytyy lupaavana iäkkäiden palvelujen toimintamallina.**
  Etäkotihoito ja kotikuntoutus voivat jatkossa hillitä kustannuksia. Niiden vaikutukset eivät kuitenkaan ole vielä kompensoineet kasvavaa palvelutarvetta. Etäkotihoidon avoimiin tehtäviin oli myös runsaasti hakijoita, vaikka kotiin vietävissä palveluissa on muualla henkilöstön saatavuusongelmia.

Talous

- Kumulatiivinen alijäämä asukasta kohden oli selvästi valtakunnallista tasoa pienempi (183 vs. 303 €/asukas).
- Talouden vahvistumisesta huolimatta sote-kustannusten kasvu oli maan keskiarvoa selvästi nopeampaa (3,7 vs. 0,9 %).
- Väestörakenteen muutos kasvattaa palvelutarvetta ja kustannuspaineita pitkällä aikavälillä, erityisesti iäkkäiden palveluissa.
- Pohteen vuoden 2025 tulos parani selvästi, mutta kumulatiiviset alijäämät ja tulevien vuosien rahoitusnäkymä ylläpitävät sopeutustarvetta.
- Valtionrahoituksen aiempaa heikompi näkymä ja menojen kasvu lisäävät painetta uusiin sopeutustoimiin.
- OYS-uudistus kasvattaa lähivuosien rahoitus- ja kustannuspainetta ennen tavoiteltujen tuottavuushyötyjen realisoitumista.

Väestörakenteen muutoksen vaikutus alueiden sote-kustannusten ennakoituun kehitykseen, prosenttia vuodesta 2025 vuoteen 2045

Kuviossa esitetään, miten sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset kehittyvät väestörakenteen muutoksen myötä, mikäli toiminta säilyy nykytilan kaltaisena. Arvio palvelutarpeen vuosittaisista muutoksista perustuu pitkän aikavälin sosiaalimenojen analyysimallin (SOME-mallin) ennusteisiin.

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Sote-palvelujen nykytila ja kehitys

THL esittää suosituksen, että hyvinvointialue

- vahvistaa lasten, nuorten ja perheiden ehkäiseviä palveluja ja varhaista tukea ja varmistaa riittävän henkilöstön lastensuojelun järjestämiseksi
- etsii ratkaisuja erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun rajoittamiseksi.

Asiantuntija-arvion päähavainnot

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Lasten ja nuorten ehkäisevän terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä oli puutteita henkilöstövajeen vuoksi.

Lastensuojelun määräaikojen seurannassa ja toteutumisessa haasteita.

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden saatavuus parani, mutta taloustilanne rajoitti lisäresursointia.

Työikäisten sosiaalipalvelujen asiakasmäärät kasvoivat.

Palvelutarvetta lisäsivät taloushuolet, työ- ja toimintakyvyn haasteet ja mielenterveys- ja päihdeongelmat.

läkkäiden palvelutarve ja kustannukset jatkoivat kasvuaan.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien ja vammaisten henkilöiden asumispalvelujen omaa tuotantoa lisättiin.

Perusterveydenhuollon hoitotakuu toteutui kohtalaisesti.

Jonot kiireettömään erikoissairaanhoitoon purettiin lisäämällä omaa toimintaa ja ostopalveluja.

Kustannukset

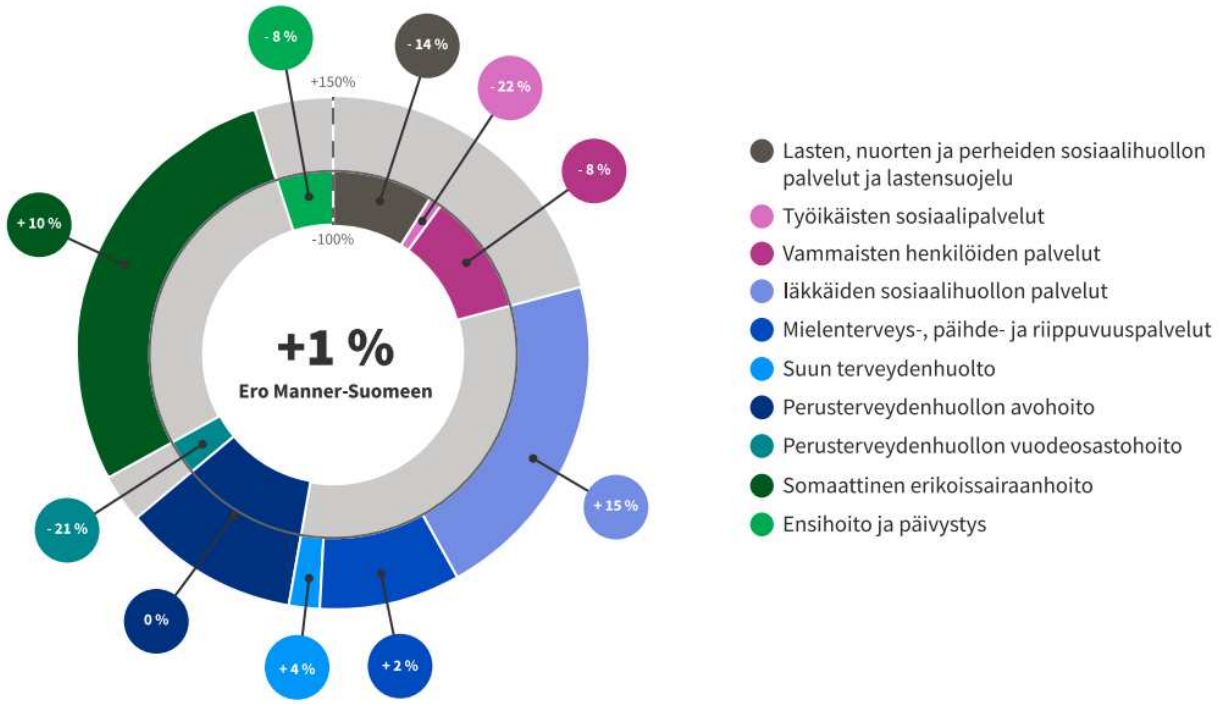
Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Alueen sosiaali- ja terveydenhuollon nimelliset nettokustannukset olivat vuonna 2025 yhteensä 1,92 mrd. euroa. Ne kasvoivat 3,6 % edellisvuodesta. THL:n ennakollisten tietojen mukaan vuoden 2025 palvelutarpeeseen suhteutetut sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaiskustannukset olivat Manner-Suomen keskitasoa (indeksi 0,99).

Vuosina 2023–2025 nimelliset asukaskohtaiset nettokustannukset kasvoivat selvästi Manner-Suomen keskimääräistä kehitystä nopeammin (6,6 %, Manner-Suomi 3,3 %).

Palvelukokonaisuuksista erityisesti vammaispalvelut erottuvat: niiden tarvevakioitujen kustannusten indeksi oli 0,652 vuonna 2025 (ennakkotieto), eli kustannukset olivat palvelutarpeeseen suhteutettuna huomattavasti Manner-Suomen keskitasoa matalammat.

Sosiaali- ja terveydenhuollon nettokäyttökustannusten jakauma vuonna 2025

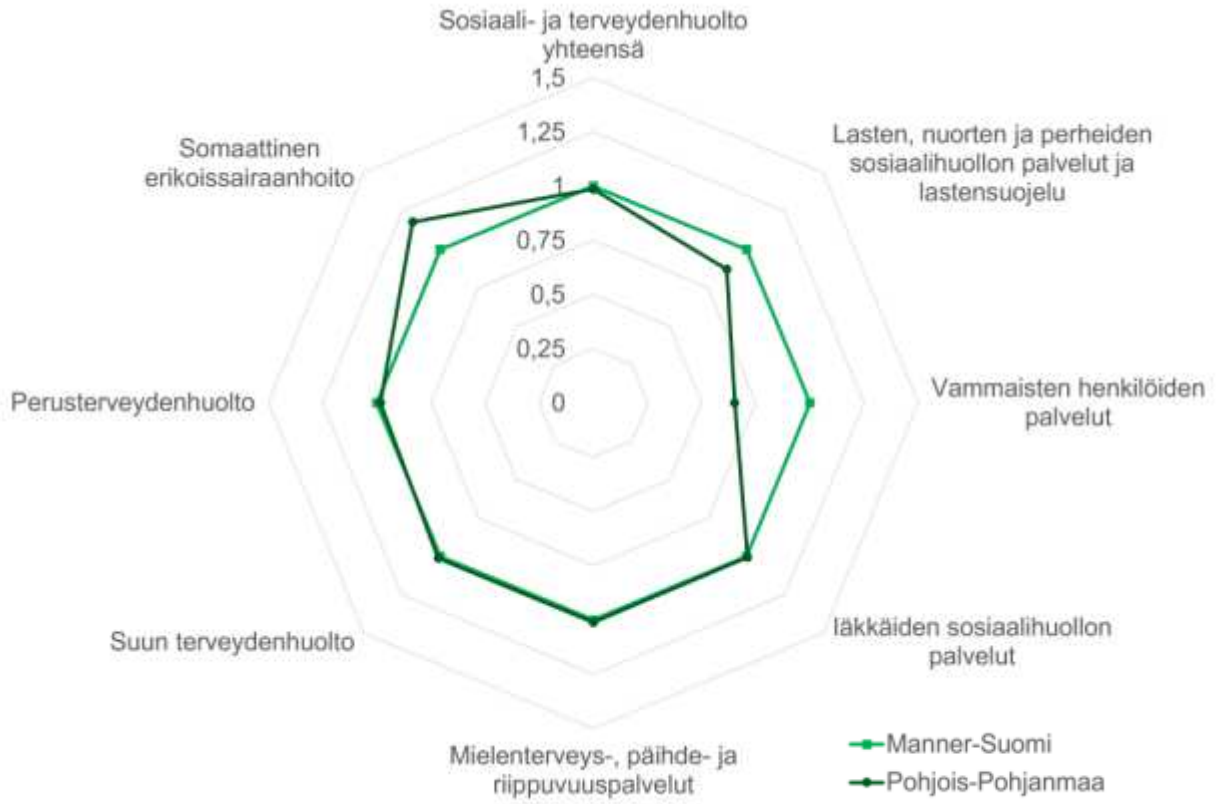

Kuviossa esitetään sosiaali- ja terveydenhuollon nettokäyttökustannusten jakauma palvelukokonaisuuksittain suhteutettuna palveluita käyttävien ikäluokkien väestöön.

Jos hyvinvointialueen väestöön suhteutetut menot ovat maan keskiarvoa suuremmat, kuvion palvelukokonaisuuskohtainen osa ylittää keskiviivalla kuvatun maan keskitason. Ero maan keskitasoon on kuvattu myös prosentteina.

Kustannukset

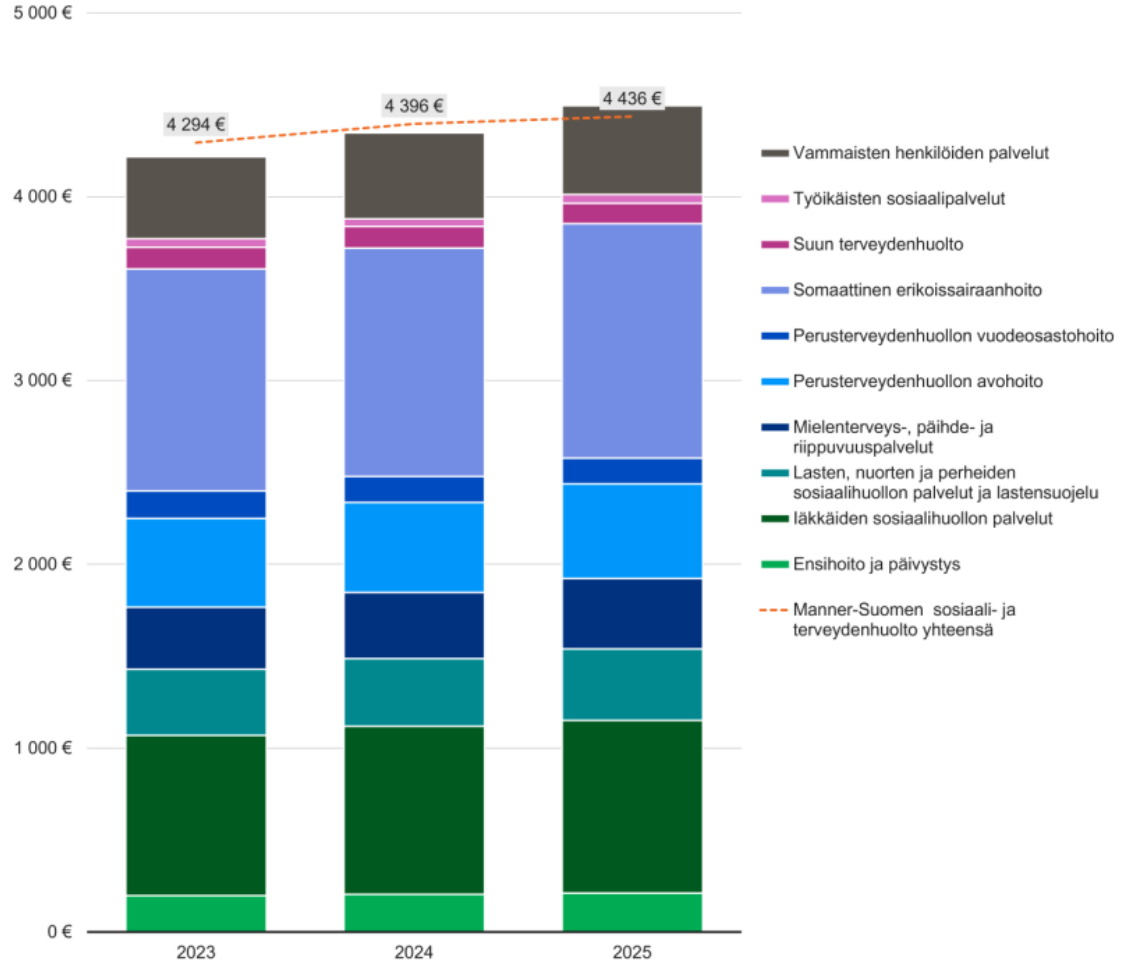
Tarvevakioidut kustannukset palvelukokonaisuuksittain vuonna 2025

Kuviossa esitetään sosiaali- ja terveydenhuollon tarvevakioitujen kustannusten indeksi (Manner-Suomi = 1) palvelukokonaisuuksittain.

Sosiaali- ja terveydenhuollon nimellisten asukaskohtaisten nettokäyttökustannusten kehitys vuosina 2023–2025

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kuviossa esitetään hyvinvointialueen asukaskohtaisten nimellisten nettokäyttökustannusten kehitys palvelukokonaisuuksittain vuosina 2023–2025.

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohteen kehitys THL:n arvioissa 2025–2026

Pohteen kehitys THL:n arvioissa 2025–2026

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Selkeää edistystä

- Erikoissairaanhoidon pitkät jonot on purettu ja psykiatriseen hoitoon pääsy parantunut.
- Esko–Saga-järjestelmäkokonaisuus on pääosin yhtenäistetty.
- Henkilöstön saatavuus on parantunut, lähtövaihtuvuus pienentynyt ja vuokratyövoiman käyttö vähentynyt.
- Digitaalinen sote-keskus on laajentunut lähes koko alueelle.
- Talous kääntyi alijäämäisestä 57 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Haasteen painopiste on muuttunut

- Hoitoon pääsystä → **erikoissairaanhoidon kustannusvaikuttavuuteen**
- Tietojärjestelmien yhtenäistämisestä → **tiedon laatuun ja hyödyntämiseen**
- Digipalvelujen rakentamisesta → **palvelujen yhtenäisyyteen ja vaikuttavuuteen**
- Tuloksen parantamisesta → **kustannuskasvun pysyvään hallintaan**

Keskeiset haasteet säilyneet

- Lasten, nuorten ja perheiden ehkäisevien palvelujen henkilöstö ja saatavuus
- Lastensuojelun palvelutarpeen arviointien määräajat
- Hoidon jatkuvuus, erityisesti monisairaiden potilaiden hoitajakäynneillä
- Sairastavuuden, työkyvyttömyyden ja työttömyyden aiheuttama palvelutarve
- Iäkkäiden kasvava palvelutarve

Vuodessa on edetty rakenteiden ja järjestelmien uudistamisesta konkreettisiin tuloksiin. Seuraava vaihe on varmistaa saavutettujen tulosten pysyvyys, kustannusvaikuttavuus ja palvelujen yhdenvertaisuus.

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue